

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.
Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmdieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja
St. Vancevicius

7-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Gruodžio - Dezembro mėn. 28 d.

NR. 52 (364)

Nuoširdžiai sveikiname gerb. skaitytojus, bendradarbius ir prietelius
Naujų Metų proga.

I Naujus Metus žengiant.

Gretai prabėgo senieji metai. Kaip viena savaitė, kaip viena diena. Ir vėl laukiame Naujųjų Metų. Geresnių. Kaip ir visada. Palydėdami senuosius metus, vėl prisimename, ką mums jie davė, vėl spėlojame ir svajojame, ką mums atneš naujieji.

Prieš metus laiko, sutikdami Naujuosius Metus, kaip paprastai, linkėjo me vieni kitiems daug visokių gerybių, tikėjomes iš Naujųjų Metų ką nors naujo, ir, žinoma, ką nors geresnio. Laukėme laimingesnių, geresnių metų.

Tačiau reikia pripažinti, kad šie metai buvo nelaimingi. Nelaimingi ne tik mūsų kolonijai, bet ir visam pasauliui. Gyvenimas niekad nestovi vietoje. Jis nuolat verda, konkuliuoja. Vyrė ir verda jis ir dabar. Ir atrodo, kad kasdien vis eina blogyn.

Štai, šįmet, po didelių pastangų likvidavus kruviną konfliktą tarp Bolivijos ir Paragvajaus, kuris abiem šalim atnešė milijoniškus nuostolius ir atėmė dešimtys tūkstančių gyvybių, iškilio naujas konfliktas Rytų Afrikoje. Vėl eina žmonių žudynės, vėl liejasi kraujas. Europos valstybių santykiai pasidarė įtempti. Laukiama vis naujų įvykių. Toluose Rytuose taip pat neramu. Revoliucijos sukilimai, neramumai įvairiose šalyse parodo, kad šįmet ir visam pasauliui nebavo metai laimingi.

Nelaimingi šie metai buvo ir mūsų kolonijai. Užtenka tik prisiminti tai, kiek tragiškų įvykių buvo šįmet tik lietuvių tarpe. Per Naujus Metus buvo žiauriai nužudytas jaunas lietuvis, „Lithuanija“ narys Feliksas Vainauskas. Po kiek laiko pelėninkas nušovė lietuvių ant rua Juli, Cos, žiūno. Vėliau nusizudė jaunas lietuvis poetas Vincas Atkočaitis, vienas iš gabiausių mūsų laikraščio bendradarbių. Metų bėgyje dar nusizudė keletas lietuvių. Pagaliau paskutinysis tragikas įvykis — ėjusio konsulo pareigas, Br. Steponaičio nusizudymas. Nei vienas metai, tur būt, nebuvė tiek ekaudžių nelaimių mūsų kolonijoje, kaip šįmet.

Negalime šiais metais pasigirti ir kultūrinio darbu. Bendrai mūsų kolonijoj nėra vienybės. Bet paskutiniu laiku įvyko dar didesnis susiskaldymas. Atsirado dar daugiau blogos valios žmonių, kurie labai daug žalos padarė mūsų kultūriniam gyvenime. Dėl kelių žmonių asmeniškių ambicijų skaudžiai nukentėjo visuomeniškas darbas ir viena kita organizacija. Tarpusavio lietuvių santykiai žemiai pablogėjo. Tai visa eilė liūdny faktų, rodančių mums, kad šie metai ištikrųjų nelaimingi ir mūsų kolonijai.

Lietuvos kavalerija parade

Kokie bus nauji metai? Nei vienas iš mūsų nežinome. Laukiame geresnių ir norime, kad jie būtų geresni. Bet daug kas ne nuo mūsų pareina. Žengdami į Naujus metus vis tik nepameskime vilties. Tikėjime, kad ateinantieji metai bus laimingesni už šiuos. Dirbkime ką galime ir kaip galime, kad naujieji metai ištikrųjų būtų laimingesni. Mūsų kolonijos gyvenime daug kas priklauso ir nuo mūsų pačių. Šie metai buvo audringi, niūrūs ir debesuoti. Stenkimės gyventi ir dirbti taip, kad nors mūsų kolonijos gyvenime, po audru ir debesu, pasirodytų giedras, gražus dangus, kad prašvistų skaitesnė saulutė.

Palinkėjime vieni kitiems tikrai nuoširdžiai naujųjų, laimingų ir gražių metų. Jie bus mums tikrai laimingesni ir gražesni, jei tik mes patys dirbsime gražiai kultūrinį darbą, dirbsime dėl šviesesnio rytojaus.

R. Kymantas.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATAP.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

EDENAS — ANGLIJOS UŽSIENIU REIKALU MINISTERIS.

Vieton atsistatydinusio Samuel Hoare, nauju Anglijos užsienių reikalų ministeriu paskirtas lordas Edenas. Edenas yra vienas iš žymiausių Anglijos politikų. Samuel Hoare, atsistatydinęs išvyko į Šveicariją, kur mano pabūti ilgesnį laiką.

SMARKŪS SUSIRĖMIMAI ITALU SU ABISINIEČIAIS.

Paskutinėmis dienomis vėl įvyko smarkūs mušiai tarp italų ir abisiniečių Tambien ir Addi Abbi rajonuose Italų kariuomenės dalys ir aviacija smarkiai sumušė abisiniečius Addi Abbi apylinkėse. Laikraščiai skelbia, kad paskutiniuose mušiuose abisiniečiai smarkiai nukentėjo. Esą, žuvusiųjų abisiniečių skaičius siekia 1000 ir dvigubai tiek sužeistų. Nemažai užmuštų ir sužeistų ir iš italų pusės.

PRATESTAS 90 DIENU APSAUGOS STOVIS.

Šiomis dienomis Brazilijos Respublikos Prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo pratešiamas 90 dienų apsaugos stovis visoje Brazilijos teritorijoje. Nors sukilimas jau senai likviduotas, bet dar surandami nauji kaltininkai, kurie slapta veikia prieš dabartinę vyriausybę ir varo komunisti-

nę propagandą šalyje.

MILŽINIŠKAS SPROGIMAS LAIVE.

Gruodžio 21 diena, Santos uoste stovėjusiam švedų laive „Britt Marie“ įvyko milžiniškas sproginimas. Sproginimas įvyko darbo metu, kad iš laivo buvo kraustoma sauletra, atgabenta iš Cylės Brazilijon. Sproginimas suardė laivą. Per įvykusią katastrofą žuvo šeši žmonės ir keliolika sužeistų. Keturi iš žuvusiųjų yra laivo jūrininkai ir du brazilai — darbininkai.

TARPTAUTINIO DARBO BIURO PIRMININKAS URUGVAJUJE.

Paviešėjęs keliolika dienų Brazilijoje ir aplankęs S. Paulo, Tarptautinio Darbo biuro pirmininkas Butler išvyko į Urugvajų. Mnotivideo mieste jis buvo iškilmingai sutiktas. Butler iš Urugvajaus vyks Argentinon ir Čylen, kur atidarys Pan-Amerikos Darbo Konferenciją.

ŽYMAI PADIDĖJO ARGENTINOS UŽSIENIO PREKYBA.

Iš Buenos Atres pranešama, kad šįmet žymiai padidėjo Argentinos užsienio prekyba. Per 11 šių mėnesių Argentina išvešė ir įvežė daugiau įvairių prekių ir gaminių, negu 1934 metais per visus metus. Argentinos užsienio prekybos balansas yra aktyvesnis arti 1 milijono pezu.

LIETUVOJE

Keturi nauji generolai.

Kariuomenės šventės proga į generolo leit. laipsnį pakelti: kavaler. virš pulk. Tallat-Kelpša, III pėst. diviz. vadas pulk. M. Reklaitis, I pėst. diviz. vadas gen. št. pulk. St. Pundzevičius ir pėstininkų inspekt. pulk. V. Vitkauskas.

Pakelta į aukštesnius laipsnius ir eilė kitų karininkų.

Dideli gaisrai Utenos val. ir Kapčiamiesty.

Utenos valsčiuje sudegė ūkininko Kaz. Sulnio kiulidės ir 7 gyvulių tvartai. Iš viso juose sudegė 33 raguočiai, 39 kiaulės ir daug pašaro. Nuostolių padaryta apie 16.200 litų. Turtas buvo apdraustas 6.000 litų.

Kapčiamiesty sudegė 7 ūkininkų gyv. namai ir 13 negyvenamųjų. Tik dalis turto buvo apdrausta. Nuostolių apie 40.000 lt.

Minist. Pirm. J. Tūbelis apdovanotas Vytauto D. ordenais.

Lapkričio 23 d. J. E. Respublikos Prezidentas iškilmingoje audienčioje, vieniems Ministerių Kabineto nariams, ordinų kancleriui ir Prezidento adjuntui dalyvaujant, apdovanojo Ministerį Pirmininką, Juozą Tūbelį, jo 10 metų ministeriavimo proga Vytauto Didžiojo ordino I laipsniu. Šia proga Prezidentas pasakė sveikinimo žodį. Po to Ministeris Pirmininkas, J. Tūbelis, priėmė avo bendradarbių sveikinimus.

Laukiama šaltos žiemos.

Sovietų Rusijos meteorologijos stočių pranešimu, šiemet galima laukti šaltos žiemos, kuri rytų Europoje jau

pradėjo reikštis prieš 10 dienų.

Lapkričio 21 d. šiaurinėje Rusijos dalyje snigo, tačiau tenai šalčiai dar nedideli. Tuo tarpu apie Kazanį ir arčiau Maskvos termometras tą dieną rodė 14–16° šalčio, o apie Onenburgą net 30° šalčio.

Latvijoje ir Estijoje temperatūra kaip ir Lietuvoje. Lenkijoje 4–9° šalčio, Rytprūsijoje 4° šalčio.

Australijos lietuviai dedasi prie Vilniaus vadavimo fronto.

Australijos lietuvių draugija Sidnėjėje, kuriai priklauso kelios dešimtys lietuvių, atsiuntė Vilniui Vaduoti Sąjungai laiškus, kad jie taip pat pamintų jo Vilniaus pagrobimo 15 metų sukaktį ir nutarė prisidėti prie Vilniaus vadavimo fronto. Prašo atsiųsti Vilniaus pasių ir ženklelių. Be to, atsiuntė atskirą laišką okupuotiems broliams Vilniuje. Tame laiške vilniečiams reikiama užuojauta ir linkima kantrybės bei ištvermės gyvenant sunkias priespaudas dienas.

Iš penkto aukšto psichiškai nesveika moteris krito ir... pasveiko.

Prieš kurį laiką iš dr. Gyljo ligoninės Kaune, Kalnų g. pro langą iš penkto aukšto viena psichiškai nesveika moteris iškrito ir prisimušė. Keista kad po kritimo psichiškai moteris pasveikė, tik dėl susižalojimo krinant netekus apie 30% darbingumo.

Pensijos Spaudos Draudimo metu pasidaravusiems.

Valstybės Prezidentas paskyrė ligi gyvos galvos pensijas šiemis spaudos draudimo metu pasidaravusiems asmenims: Kaziuvi Veličkai — po 120 litų

kas mėnuo nuo š. m. rugsėjo 1 d., Juozui Balbutai — po 20 litų kas mėnuo nuo š. m. rugsėjo 1 d. ir Mykolui Paltavičiui — po 150 litų kas mėnuo nuo š. m. lapkričio 18 d.

1-36 metais bus didelė paroda.

Žemės ūkio rūmuose galutinai nusistatyta 1936 metais birželio mėn. 27 d. — liepos mėn. 1 d. Kaune suruošti didelę gyvulininkystės ir Lietuvos pramonės parodą. Šiemet parodoje buvo daugiau atvaizduotų smulkiosios ūkio šakos, o kitų metų parodoje — stambiosios. Parodos metu bus gausios arklių lenktynės.

Parodai organizuoti sudarytas komitetas.

Kaunas turės didžiulę ligoninę.

Šiomis dienomis Kauno miesto taryba nutarė Petro Vileišio aikštėje pastatyti didelę, moderniškai įrengtą miesto ligoninę. Vėliau bus pastatyta ir antroji ligoninė, kurioje bus ypatingai gerai įrengtas apkrėčiamųjų ligų skyrius. Tuo tarpu dar nežinoma, kur antroji ligoninė bus statoma.

Kauniečiai jau daug metų lankia, kada turės tinkamą ligoninę. Pagaliau, šis klausimas, po ilgų ginčų ir svarstymų, jau išspręstas. Manoma, kad ši ligoninė kitais metais jau galės pradėti veikti.

Pirmoji arklių partija Švedijon.

Atsilankius Švedijos pirkliais Lietuvoje susitarė dėl užpirkimo didesnio arklių skaičiaus išvežimui Švedijon. Šiuo metu įvairiose Lietuvos vietose kaip tik superkami arkiai, tinkami dar buri išvežti Švedijon. Pirmoji arklių partija Švedijon buvo išvežta laivu per Klaipėdos uostą.

Nustatyta, kad Darbėnų bažnyčia sudegino perkūnas.

Spalio naktį iš 25 į 26 d. apie 1,30 val. Darbėnų R. katalikų bažnyčioje kilo gaisras, kurio metu sudegė

visas vidaus įrengimas. Nuostolių padaryta apie 200.000 litų sumai.

Ugnis pasirodė mediniam bažnyčios bokšte apie 19 — 20 metrų aukštyje, virš bokšte esančio varpo, iš vidaus pusės ties langeliu.

Tyrinėdami tą įvykį, autoritetingi ekspertai priėjo išvadą, kad bažnyčioje gaisras tegalejo kilti nuo žaibo. Tą naktį kaip tik buvo apsiniaukę, lijo, žaibavo ir trunkė perkūnas.

Studentai nori kariškų mokslų.

Minėdami kariuomenės 17 metų sukaktuves. Vytauto Didžiojo universiteto studentija nutarė prašyti universiteto vadovybę, kad universitete privalomai būtų dėstomi kariški mokslai, kad kariuomenėje netarnavusieji studentai būtų kariškai apmokyti ir kad studentės karo metui būtų parengtos gallėstingomis seserimis.

Estai importuos iš Lietuvos pašarą

Estų žemės ūkio ministerijoje svarstomas sviesto prekybos pertvarkymo klausimas. Numatoma eksportuoti visą sviesto produkciją. Vidaus rinkoje bus pardavinėjamas pigesnis naminis vyriausybės supirktas ir šaldytuvuose saugotas sviestas. Sviesto produkcijai išplėsti bus įvežta iš užsienio gyvuliams pašaro, būtent — iš Lietuvos, Latvijos ir SSSR.

Vokiečių banko bankrotas net bažnyčią įtraukė į bėdą.

Bankrutavęs Kauno vokiečių bankas įtraukė į sunkumus ir evangelikų liuteronų bažnyčią. To banko konkurs valdyba, per teismo antstolį Vasiliauska, pareiškė 13.000 litų įskolinį su nuosimėnais. Antstolis paskelbė varžytynės evangelikų bažnyčios nekilnojamojam turtui, kuris yra prie Gardino gatvės Nr. 63, parduoti: žemės sklypas 1.900 kv. mtr., dviejų aukštų mūrinis namas, vieno aukšto mūrinis sandoris ir mediniai sandėliai. Turtas įkainotas 150.000 litų.

Ministerio Pirmin. J. Tūbelio ministeriavimo dešimtmetis.

Lapkričio mėn. 23 suėjo dešimt metų, kai ministeris pirmininkas Juozas Tūbelis eina atsakomingas ministerio pareigas. Šia proga pravartu prisiminti jubilaito gyvenimą ir jo nuveiktus darbus.

Juozas Tūbelis gimė 1882 m. balandžio 18 d. Rokiškio apskr., Panemunėlio valc., Igalaukių kaime, ūkininkų šeimoje. Išėjęs Panemunėlio pradžios mokyklą, 1893 m. išvyko į Mintaujos gimnaziją tęskti daugia mokslus. Čia jau rado būrelį lietuvių mokinių, kurie visi buvo susisipieję apie mūsų rašomosios kalbos tėvą Joną Jablonskį. Netrukus ir Tūbelis tapo būrelio mėgiama ir veikliu nariu. Tuo laiku lietuvių mokinių tautinis susipratimas buvo jau gerokai išbūjęs. Jie, nors žinojo gresiančią aštrią bausmę, tačiau viešai ir griežtai atsiskaldė melstis juos. Už tai Antanas Smetona, Juozas Tūbelis, V. Mironas ir dar keliais dešimtis kitų lietuvių mokinių buvo pašalinti iš gimnazijos. Po nukentėjusiųjų didelių pastangų, rusų valdžia jiems vėl leido sugrįžti atgal, tačiau J. Tūbelis šiuo leidimu nesukuro pasinaudoti. 1899 metais jis įstojo į Liepėjos gimnaziją. Ir čia jam vos pavyko išsiskirti nuo tos pačios baus-

mės. 1902 m. J. Tūbelis baigė Liepėjos gimnaziją.

Tų pačių metų rudenį jis išvyko į Varšuvos universitetą studijuoti medicinos mokslus. Bet netrukus iš medicinos jis pakrypo agronomijon. Varšuvoje jis išvertė „Kaip dirbti žemę, sėti ir valyti javus“, „Olandijos ūkininkai“ ir kitas ūkio knygeles. Be to, ūkiškais ir geografiškais klausimais rašinėjo „Vilniaus Žiniuose“ ir kituose lietuviškuose laikraščiuose.

Palikęs Varšuvos universitetą ir vienerius metus pagyvenęs Panevėžyje, 1904 m. J. Tūbelis įstojo į Rygos politechnikumą, kuriame 1908 m. baigė aukštuosius agronomijos mokslus. Ir politechnikume studijuodams jis spaudė rašė ūkiškais klausimais ir išvertė „Žemės aprašymą“, „Dievo Galybę“ ir kitas populiarias, kaimo žmonių labai mėgiamas knygeles.

Gimnazijoje ir universitete jis uoliai dalyvavo lietuvių judėjime, pats buvo gerai išstudijavęs mūsų tautos praeitį ir puikiai pažino mūsų krašto gyvenimą. Dėl to J. Tūbelis iš Rygos dažnai traukdavo į Vilnių, kuriame koncentravosi visas mūsų tautinio atgimimo darbas. „Vilniaus Žiniuose“ ir „Lietuvos ūkininke“ dažnai buvo de-

dami jo rašiniai žemės ūkio ir tautinio gyvenimo klausimais. Vilniuje jis susitikdavo su žymiais mūsų kariuomenės veikėjais ir su jais aptardavo daugelį svarbių atbandančios valstybės klausimų.

Baigęs agronomijos mokslus, J. Tūbelis dvejus metus Lietuvoje negavo jokios vietos. Dėl to jis buvo priverstas gyventi Rygoje ir dirbti vietos mokyklose. Tik 1910 m. jis gavo vietą Kauno gubernijos žemės tvarkomosios komisijoje. Kitais metais buvo paskirtas Reseinių žemės tvarkymo komisijos nariu, o 1913 m. toms pačioms pareigoms buvo perkeltas į Šiaulius.

Prasidėjus Didžiajam karui ir vokiečiams okupavus Lietuvą, nutrūko žemės tvarkimo komisijų darbas, ir J. Tūbelis pradėjo dirbti rusų indendantūroje. Dirbdamas įvairiose karo įstaigose, jis apvažinėjo Miusko, Vitebsko, Smolensko, Tverio ir kitas gubernijas. 1917 m. Rusijoje kilus bolševikų revoliucijai, J. Tūbelis ir kariuomenės pasitraukė. Trumpą laiką dirbo Voronežo lietuvių švietimo komisijoje ir 1918 metų pradžioje sugrįžo į Vilnių.

Iš pradžios dirbo „Lietuvos Aido“ redakcijoje ir prie Valstybės Tarybos steigusioje švietimo komisijoje, kurioje buvo sudaromos įvairių mokyklų programos. J. Tūbelis sudarė dabartinės Dotnuvos žemės ūkio akademijos projektą ir buvo skiriamas jos direktorium. Tačiau šių pareigų jam neteko eiti, nes 1918 m. lapkričio 11 d. įėjo į

pirmąjį prof. Voldemaro kabinėtą žemės ūkio ir valstybės turtų ministeriui. Organizavodamas šią ministeriją, J. Tūbelis parodė nepaprastą organizacinių gabumų ir puikų pažinimą mūsų krašto pokarinės ūkiškos padėties. Šias pareigas ėjo ligi 1919 m. balandžio mėn. Antrame, M. Slezevičiaus, kabinėte J. Tūbelis taip buvo žemės ūkio ir valstybės turtų ministeriu. Ketvirtame, taip pat M. Slezevičiaus kabinėte, jis buvo švietimo ministeriu. Vadovaudamas šiai žinybai, jis ypatingai daug dėmesio kreipia mokslo ir meno reikalams. Penktame, E. Galvanausko, kabinete J. Tūbelis buvo žemės ūkio ministeriu.

Susirinkus steigiamajam seimui, J. Tūbelis iš vyriausybės pasitraukė ir pradėjo dirbti žemės ūkio kooperacijos srityje. Jis daug dirbo Lietuvos kooperacijos sąjungai, kooperacijos banke, „Kooperacijos“ draudimo draugijoje, o 1923 m. jo pastangomis buvo įsteigta žemės ūkio kooperatyvų sąjunga „Lietūkis“, kuris dabar išaugo į vieną stambiausių ir reikšmingiausių mūsų ekonominių įstaigų.

1927 m. J. Tūbelis buvo paskirtas finansų ministeriu, o 1929 m. rugsėjo mėn. jis sudarė ministerių kabinėtą, pats pasilindamas ministerio pirmininko ir finansų ministerio pareigas. J. Tūbelio vadovaujama vyriausybė ir šiais sunalikaiis parodo ypatingo mokėjimo ves-

(Pabaiga 3 pusl.)

(Tęsinys iš 2 pusl.)

ti mūsų krašto gyvenimą ramia ir pastovia vėga. Juk jeigu mūsų gyvenimas tebėra pastovus, jeigu krašte beveik nėra nedarbo, jeigu tarpata ūkis ir pramonė, tai čia didžiausias ministerio pirmininko J. Tuóelo ir jo vadovaujamos vyriausybės nuopelnas.

Šių reikšmingų sukaktuvių proga, ministeriui pirmininkui Juozui Tuóelui, tam didžiajam Lietuvos ūkininkų linkime dar tigus metus sėkmingai ir laimingai vesti mūsų šalių škaiciją atei-tį.

Dainų švenėje dalyvaus apie 13.000 choristų.

Lietuvos chorvedžių ir muzikų draugija rūpinasi, kad 19.8 metų dainų šventėje dalyvaų visi mūsų chorai. Ligiol dainų šventėje pasidėjo dalyvanti jau apie 300 chorų su 12.000 dainininkų. Tačiau šis skaičius dar pakils ir manoma, kad 1938 m. šven-tėje dalyvaus apie 13.000 dainininkų.

Suimta plėšikų gauja.

Šiomis dienomis Klaipėdos krašte kriminalinė policija suėmė tris iš Vokietijos atvykusius plėšikus. Visi jie yra visiškai jauni, 17 metų vyrukai. Pas suimtuosius rasta ginklių ir šovinių. Didesnių nusikaltimų jie dar nebuvo sukubę padaryti. Plėšikai pasakoja, kad pradėjo plėškauti ir iš Vokietijos pabėgo tik bado verčiami.

Didelis ugniagesių pasiaukojimas.

Kaune buvo kilęs didžiulis gaisras. Degančiame name beviltiskam likimui buvo palikusios dvi moterys ir du vaikai. Tačiau ugniagesiai, nebodami didžiausio pavojaus ir rizikuodami savo gyvybę, šoko į liepsnos apimtą namą ir per ugnį išnešė tas dvi pusgyves moteris ir vaikus. Patys ugniagesiai skaudžiai apdegė. Tai nepa-

rasta ugniagesių drąsa ir didelis pasiaukojimas artimui.

Pirmojo eilėje bus statomi keliai gyventojams padedant.

Pagal priimtą šio sezono viešųjų darbų planą, viešųjų darbų fondo lėšomis pirmoje eilėje bus remiami tik tie keliai tvarkymo ir statymo darbai, kurie vykdyti, natūralinės privoles būdu, prisidės ir vietos gyventojai.

Pirmasis sniegas.

Paskutinėmis dienomis smarkiai atšalo oras visoje Lietuvoje. Lapkričio 23 d. jau pasirodė pirmasis sniegas. Visame krašte jo iškrito gerokai sluoksnis. Artimiausiomis dienomis laukiama daugiau sniego. Kaune peraita sekmadienį jau buvo važinėjama su rogėmis.

Išsprešta pirmoji ūkininkų kiršin-tojų byla.

Rugsėjo mėn. Biržų valst., Sostų bažnytkaimio apylinkėje, buvo siaptai platinami atsišaukimai „Ūkininkai, valstiečiai ir darbo žmonės“, kuriais ūkininkai buvo raginami nemokėti mokesčių, nieko nevežti į miestelius ir niekam nieko neparduoti. Visas atsišaukimų turinys buvo bauriai kišinas gyventojus prieš vyriausybę.

Saugumo organai išaiškino, kad atsišaukimus rašė ir šapirografa spaudė Petras Paunksnis, Lietuvos Jaunimo Sąjungos Jodžinių skyriaus sekretorius. Atsišaukimus platino drauge su kitais, bet jų pavardžių neišdavė.

Kariuomenės teisma P. Paunksnį nubaudė dvejiems metams sunkių darbų kalėjimo.

Netikros žinios apie Neumanno ir Sasso bylą.

Kai kur Klaipėdos krašte platina mos klaidingos žinios, kad Neumanno ir Sasso byloje nuteistieji buvo nubausi pagal Tautaitr Vaistylei Saugoti įstatymą. Iš tikrųjų gi jie teisnami kariuomenės teismo ir nubausi pagal baudžiamąjį statutą ir ypatingus valstybės apsaugos įstatus.

Kaune kals pinigus.

Gruodžio mėn. pradžioje Kaunan bus atgabentos pirktos Anglijoje metaliniam pinigams kalti mašinos. Pirmiausia bus kalami smulkūs pinigai: po 1, 2 ir 5 centus, kurių trūksta dabar apyvartoj. Šių smulkių pinigų išvaizda bus truputį kitoniška negu dabartinių. Kai bus pridirbta smulkių, ims gaminti ir sidabrinčius litus, kurių bus ir dešimtlčių.

Būtinai pasisteng įsigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas. Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr Tel. 2-5023.

Raštinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114. Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

Charles Truscott.

Vertė St. Vancevičius.

Kerštas.

Labai dažnai pasmerktieji grąsina atkeršinti tiems, kuriuos jie laiko kaltais dėl jų suėmimo bet retai įvykdo. Čia aprašomas įvykis, kur vienas pasmerktasis šešis metus laukė keršto valandos, per visą tą laiką stengdamasis ne kartą pabėgti iš kalėjimo. Autorius užtikrina šios apsakomos teisingumą, pažymėdamas, kad dar šiandien kalitun pamatyti North Bay mieste. Šiuos reiškinio, dviejų, šio pasakojimo herojų kapus.

— Prakeiktas būkl! vistiek atkeršysiu tau!

Šiuos grąšinančius žodžius išgirdo North Bay teisme susirinkusi minia. Tai buvo 1916 m. pavasarį. Minia netikėtai nustojo. Policijos agentas Fred Lefbyre pasižiūrėjo pykčio pilnomis akimis, — pasmerktojo leuko, vadiuamo Leo Leopoldo arba Rogerso suėmimo kaltininkas. Rogersas buvo nugabentas į kalėjimą atlikti sunkių bausmę — septynis metus sunkių darbų.

Pirmasis žiaurus grąšinimo įspūdis praėjo ir meks daugiau jo neatsiminė. Kalinys taip pat buvo dar beveik vaikas. Jis buvo pasmerktas už vogimą iš geležies krantuvų saunaučių ginklų, prie kurių turėjo nepaprastą patraukimą. Policijos suėmė jį nenorėjo pasiduoti, kęsindamasis prieš ją su ginklu — čia ir apūnkybė, dėl kurios padidinta bausmė.

Po trijų metų Rogersas, kuris vykdė bausmę Kingston kalėjime, pašaukė sarybinį ir padavė jam laiška, prašydamas jį perskaityti.

Sarybinis nieko blogo nemanydamas, atrėmė šautuvą į koją ir atsidėjęs emė žiūrėti į laiška. Kada sarybinio dėmesys nukrypo į paduotą jam popierkaij, Rogersas ištraukė iš po švarko skverno gožgalį ir smogė jam į galvą. Sarybinis kruto be sąmonės. Nė minutės nedelsdamas pakrėbė sarybinio šautuvą ir norėjo sprukti, bet tuo metu pribėgo antras sarybinis ir drožė šautuvo buožę Rogersui į galvą. Antrasis sarybinis pastebėjo Ziaurų savo kolegos užpuolimą ir vos neužmušė Rogerso.

Iš ligoninės Rogersas vėl pateko į kalėjimą ir buvo uždarytas į požemį. Mintis apie pabėgimą ir keršto policijos agentui Lefbyre jam nėjo iš galvos. Jis tvirtai pasiryžo atkeršyti.

Vieną kartą Rogersas sužinojo, kad federalinės valdžios atstovai vizituos Kingston kalėjimą, kaip kalėjimų inspektoriai. Prašė malonės, kad būtų jam leista pasimatyti su viršininku ponu Duncan. Tas labai nenoromis jį priėmė, pabrėždamas, kad esąs painformuotas apie jo pasikėsinimą pabėgti, padedant kažkokiems įtartiniems asmenims. Vis tik pažymėjo, kad kaip kalėjimų viršininkas padarysias įtaką, kad bausmė būtų šiek tiek sutrumpinta.

Pasikalbėjimas vyko vienam žemutiniam kalėjimo kambary, kuriame buvo tik stalas, kelios kėdės ir didelė geležinė spinta. Duris buvo plėninės ir labai sunkios. Rogersą čia atvedė du kalėjimo sarybiniai, kurie paliko jį su inspektorium Duncan.

Kambary dabar buvo trys asmenys inspektorius Duncan, jo padėjėjas p. Knox ir kalinys.

Rogersas žvilgterėjo į padėjėją. — Aš noriu kalbėti tik su ponu Inspektorium, — pasakė jis kreipdamasis į p. Duncan.

Inspektorius davė ženklą padėjėjui išeiti. Kalinys pažiūrėjo į inspektorius tyrtam žvilgsniu, peržvelgdamas jį nuo galvos iki kojų. Tačiau prisiminė kad inspektorius buvo ginkluotas revolveriu, prisistartino prie plieno durų ir jas ramiai uždarė.

— Dabar, — pasakė p. Duncan, — sėskis ir papasakok man apie asmenys, kurie, kaip girdėjau, kęsinasi paliusuot kažkurios kalinijos, jų tarpe ir tave.

Rogersas atsargiai padėjo savo kalinio kepurę ant stalo, latkydamas ją dešine rankoje, o kaire ranka ištraukė iš po švarko suglamžytą laiška, padavė jį inspektoriumi, pats atsirėmė ant stalo ir paprašė inspektorius gerai įsižiūrėti į nematomu rašalu rašytą raštą. Tai buvusi priemonė, kurią kaliniai naudojo susirašinėjimui su įtartiniais asmenimis už kalėjimo sienų.

Nieko blogo nesitikėdamas inspektorius ištiesė nešvarų ir apglamžytą po pierį ant stalo ir, palenkęs galvą, emė tirti slaptąjį raštą.

Kažkaip įtariamai inspektorius dar

žvilgterėjo į Rogersą, kuris po skvernu slėpė sunkų gabaiją špyžo, nuo kažkokios mašinos, rengdamasis juo tvoti inspektoriumi į galvą. Tuo momentu Rogersas užsimojo su gelžgaliu ir paleido jį p. Duncan į galvą, bet tas staigiai atšoko į šalį ir griebė kalinį už gerklės šaukdams pagalbos.

Prasidėjo baisi ir žiauri dviejų žmonių kova. Kova už gyvybę ir kovą už laisvę.

Abudu raitėsi po žemę, degdami pykčiu ir stenkdamiesi viens kitą nugalėti.

Inspektorius padėjėjas p. Knox išgirdęs triukšmą ir savo viršininko pagalbos šauksmą, skubėjo į kovos vietą. Bėgdams per tamsų koridorį jis susuko sarybinimus. Po didelių pastangų atidarė plieno duris ir skubėjo į pagalbą.

Tuojuo suprato padėti. Abudu žmonės raitėsi po žemę, panaudodami viens prieš kitą visas savo jėgas. Buvo pavojinga panaudoti revolverį, nes galima buvo pateikti jį p. Duncan. Pritaikęs momentą Knox pagriebė Rogersą už apikaklės. Kalinys sukaupė paskutines savo jėgas, kad išsivaduoti dabar jau iš dviejų savo priešų, bet veltul. Kalėjimo sarybiniai įsiveržė į vidų ir tuojuo surakino Rogerso rankas ir kojas.

Inspektorius Duncan buvo smarkiai sumuštas ir krūvinas. Jam teko porai savaičių atsigulti ligoninėje. Rogersas gi buvo teisiamas už pasikėsinimą prieš inspektorius gyvybę ir pasmerktas dar dešimčiai metų sunkiems darbams. Tai buvo naujas smūgis kalinijui, bet jis sugalvojo dar kartą apgauti kalėjimo administraciją. Tas jam negreit pavyko. (b. d.)

Nepasitenkinimas trečiajame reiche diena iš dienos auga.

Prancūzų laikraštis «L'Ordie» spausdina įdomų savo korespondento Vokietijoje pranešimą apie pesimistišką nuotaiką trečiajame reiche. Užsieniui, kuris iš oficialių reicho šaltinių tegirdi tik pranešimus, sudarys priešingą, bet tokiais atvejais visada tikrą ir realų vaizdą.

„Gyvename visiškai krizėje“, atvirai rašo gyvenęs Vokietijoje žmogus. „Gyvename politinį, ekonominį, socialinį, finansinį krizę. Proporcijai su vis didėjančiais nepakeliamais ūkiškais sunkumais diena iš dienos auga nepasitenkinimas. Partija ir jos vadai yra veik visiškai tarp savęs išsiskyre. (Nors nuolat girdime apie „užningą prisirišimą ir ištikumumą“) Fabrikuose, prekybos įmonių biūrorose, žodžiu, niekur žmonių nedrįsta pasisakyti esą nacionalistai. Dabar viešai už režimą testovai tik kariuomenė, bet ir tai tikriausiai — tik karo ministras gen. Blombergas. Be jo, eisku, reikalai dar greičiau pakryptų... Ką daro naciai?“

Ar norėdami „viską praversti iki galo“ jie patys nesulauks tragiško galo... atvirai parodydami visą naciškojo režimo palaidumą ir nepajėgu-

umą?.. Šitame krašte nėra nieko galima... Nėra pinigų. Patys partijos žmonės, naciai — valdininkai, savo draugams, kurie valstybei yra paskoline, pataria paskolas tuoj atsiimti, nes, girdi, už dviejų — trijų mėn. jūs pinigų nebegausit nė pauostyti... Nėra deivų, ir Schachtas jau pareiškė, kad iš savo tuščių atsargos kasų jis nebegalys duoti nė cento maisto produktams importuoti, nors kiaušienos arba sviesto vokietais ir kvapą užmiršo. Iki šiol naciai gyvena iš 50 milijonų aukso markių, kurias jiems kas mėnuo mokėjo sovietai kaip seną skolą. Praeitą mėnesį jie jau baigė atsisteisti, ir dabar jau bėga: pinigų niekas nebeduos.

Vyrų sąsąjė jau kuris metas vyksta pasitarimais, norima įvesti maisto korteles. Hitleris tų priemonių baidosi dėl politinių — psichologinių sumetimų, tačiau Schachtas sako, kad kitaip niekas neišeis... Taigi, tokios tokelės. O per radio, per laikraščius tik drožia, tik šaukia, kad nacių režimas ta padarė, ta, kad visa tauta fehererį myli, jį gerbia. Jam ištikima...

INDIJONU OPERA.

Neatsilikdami nuo kitų ir indijonai sukūrė savo operą. Ją drąsiai galima pavadinti tautine, nes jos turinys ir kompozicija atitinka jų dvasią. Operos vardas «Baltasis žmogus pavergia Amerika». Opera vaidinama atviraime lauke Bay Tield'e (Wisconsin). Operoje dalyvauja baletas, šokas indijonų kairiškis žokius, t. p. jazz'as ir net dinamito eksplozijos — nepavydėtina žiūrovo malonumui.

KUR DAUGIAU MIŠKO.

Miškingiausias kraštas pasaulyje yra Amerika, kur miškai užima 35% viso ploto, Azijoje 27%, Europoje tik 20%. Lietuvoje miško yra apie 15%.

KODĖL MOTERYS MĖGSTA SKAITYTI ROMANUS.

Labai įdomią nuomonę šituo klausimu neseniai pareiškė spaudoje viena anglų rašytoja.

— Vyrai, — sako rašytoja, — dažnai visai jauni būdami, pradeda susipažinti su gyvenimu, jo geromis ir blogomis pusėmis. Visai kas kita moteris. Joms, net mūsų laikais, žymiai sunkiau yra studijuoti ir pažinti gyvenimą, ne kaip vyrams. Čia moterims į pagalbą ateina kaip tik romanų rašytojai. Netaip pavojinga yra skaityti, kaip gyvenoti. Vyrai patys išgyvena romanus, tuo tarpu daugumas moterų turi pasitenkinti tuo, kad jos vyrų išgyvenamus romanus skaito.

MIRĖ ŽMOGUS SAUGOJĖS 9 AMERIKOS PREZIDENTUS.

Pereitais metais Vašingtone mirė 63 m. amžiaus Baltųjų Rūmų vyriausias šveicorius Ivinas H. Huvoris, kurį paprastai vadindavo „Ike“. Jo specialus uždavinys buvo prižiūrėti prezidento privatistiskus lankytojus. Savo karjerą jis pradėjo 21 m. amžiaus būdamas 1891 m. Kai į prezidento Hrisono vietą atėjo Klevelandas, jis „Ike“ paskyrė vyriausiu šveicorium Baltuose Rūmose ir „Ike“ jį jo galvą „nieko nematyti ir nieko negirdėti“. „Ike“ gerai pildė šią taisyklę ir pilnai patenkino visus pastaruosius 9 Amerikos prezidentus, pradėdamas Makinleju ir baigiant Ruzveltu.

Vietos lietuvių gyvenimas.

S. PAULO LIETUVIŲ KLUBO ATIDARYMAS.

Šį šeštadienį Liet. Namų salėje įvyksta S. Paulo Lietuvių Klubo atidarymas. Numatyta trumpa, bet graži ir įdomi programa. Į atidarymą pakviesta nemažai svečių.

Kaip žinoma S. Paulo liet. klubas įsisteigė š. m. gruodžio 8 dieną. Šiuo metu klubas jau turi apie 40 narių. Narių skaičius kasdien auga. Klubas mano savo veikimą gerai išplėsti. Nuo Naujų Metų bus atidaryta skaitikla, įvairūs žaidimai ir kt. Skaitykloje bus įvairių lietuviškų laikraščių, žurnalių, knygų. Šeštadieniais numatoma ruošti pasilinksminimus nariams ir jų svečiams. Taip pat manoma greitai laiku pastatyti didelį vakarą „Germania“ salėje. Kartas nuo karto numatoma ruošti paskaitas, referatus ir kt. Klubas savo nuolatinės patalpas turės Lietuvių Namuose, rua Bendelirantės, 92. Klubas yra Lietuvių Sąjungos Brazilijoje nariu.

Neseniai įvyko klubo valdybos posėdis, kuriame laikinoji valdyba pasiskirstė pareigoms sekant: pirmininku — J. Budzilas, vice-pirmininku A. Majus, izdininku — St. Vancevičius, sekretorium — K. Bratkauskas ir valdybos nariu — L. Valiukas.

Klubo narys.

VAIKU EGLUTĖ LIETUVIŲ MOKYKLOJE.

Kaip visuomet, taip ir šįmet, višose S. Paulo lietuvių mokyklose ruošinamos Kalėdų eglutės. Bom Retiro, Vysk. M. Valančiaus mokykloje vaikų eglutė buvo suruošta Kalėdų pirmą dieną. Vila Balos, Mokus ir Vila Anasztazijos lietuvių mokyklose vaikų eglutė ruošinama gruodžio 29 dieną, sekmadienį.

LIETVIAI PERKA DAUG SKLYPU.

Pastaruoju laiku S. Paulo lietuviai perka labai daug žemės sklypų įvairiose priemiesčiuose. Daugiau pasiturintieji statosi sau ir namukus. Daugelis sklypų savininkų duoda išsimokėjimų statybos medžiagą, o nekuri ir namukus stato.

KALĖDŲ EGLUTĖ.

Per Kalėdas, gruodžio 25 d. Vysk. Mot. Valančiaus mokykla surengė vaikams Kalėdų eglutę. Eglutės programą sudarė trumpas vaidinimėlis „Sučiupo“, deklamacijos, Kalėdinės giesmės, dovanų dalinimas, dainos ir žaidimai. Programą atliko mokyklos moki-

niai ir skautai. Eglutėje dalyvavo virš 50 vaikų ir nemaža žmonių.

Pasibaigus eglutės programai, buvo mokyklos naudai šokių vakaras, kurį padėjo tvarkyti lithuaniečiai.

K.

BJO LITHUANIEČIU.

Gruodžio mėn. 18 d. Bom Retiro ping pongo komandos turėjo rungtynes su brazilų klubu „Hortencia“ F. C. III-ji ir II-ji brazilų komandos smarkiai pralošus, I-ji „Hortencijos“ komanda, bijodama negarbingo pralaimėjimo, pabėgo iš rungtynių.

FUTBOLAS BOM RETIRE.

Bom Retiro futbolininkai praeitą sekmadienį, gruodžio mėn. 22 d. žaidė su brazilų komanda „S. Bento“ F. C. II-ji lietuvių komanda laimėjo 5: 0, I-ji pralošė 1: 0. Golas buvo įmuštas iš pabaudos.

E.

Margumynai.

PAUKŠTIS KALIBRAS.

Paukštis kalibras yra pats mažiausias pasaulyje. Jis tiek mažas, kad gali pilnai pasislėpti didesnės gėlės žiede, kaip vabzdys. Keista, iš jų, rodo, kiti nektaru (gelių medum) minta. Jų yra labai daug rūšių. Trumpai juos vadina «Rojaus paukščiukai» nes jie iš tikrųjų nepaprastai gražūs. Tokių kalibrų į Lietuvą parvežė prof. Ivanuskas ir juos galima matyti V. D. Universiteto muziejuje.

MIRTIES EZERAS.

Viename Sicilijos slėny, netoli nuo Kaltogiros miesto, yra mažas mirties ežeras. Čia neauga joks augalas. Žmonės ir gyvuliai jo lenkiasi. Romenai ten vedavo savo prasiškaltėlius ir vieton nuodų duodavo išgerti to ežero vandens. Nieks iš ten negrįždavo.

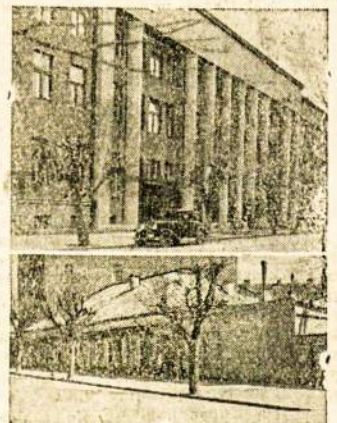
Tik po tūkstančių metų pasirodė, kad vanduo jame nėra nuodingas. Tačiau iš jo dugno trykšta du angliarūšės tės šaltiniai. Į vandens paviršių išsikelia nuodingos dujos, kurios ir naikina visokią gyvybę.

PASAULIS KALBA 1500 KALBOMIS.

Prof. M. Tenire apskaičiavimu pasaulis kalba 1500 skirtingomis kalbomis. Europa kalba 125 kalbomis. Iš Europos kalbų pasaulyje labiausia paplitusi — anglų, kurią kalba apie 200 mil. žmonių, rusų — 150 milijonų; ispanų ir vokiečių po 90 milijonų; prancūzų — 50 mil; italų — 48 mil; portugalų — 45 mil; lenkų — 25 mil; turkų — 20 mil; olandų — 15 mil; rumunų — 10 mil; vengrų — 9 mil; čekų — 8 mil; švedų — 7 milijonai. Lietuviškai kalbančių yra apie 4 milijonai.

ŠIAURĖS KRAŠTUOSE GEMA DAUGIAU DVINUKU.

Mokslininkas Devenpost ištyrė, kad juo kraštas toliau šiaurėje juo dažniau jame gema dvynukai. Tai, pavyzdžiui, Norvegijoje, viena pora dvynukų tenka 37 gimimams, Švedijoje — 66, Vokietijoje — 80, Austrijoje 100, Brazilijoje — 130, Ceilono saloj.

NAUJA KAUNO TELEFONO STOTIS

Jaunime, Vakaras, Vakaras, Vakaras!

LEGA LOMBARDA SALĖJE

Šeštadienį, sausio 4 dieną. Programoje nepaprastai gražus ir įdomus veikalas — 3 veiksmų drama iš Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo ir jų kovų už laisvę, už išsivadavimą iš po lenkų jungo.

•LIETUVIAI PABUSKITE!

yra gražiausias ir įdomiausias veikalas, kokį Tamta S. Pauly kada nors est matęs. Nepraileiskite progos! Vėliau šokiai iki 4 val. ryto. Pradžią 9 val. vak. Nesivėluokjtel!

Griež lietuvių džas-bandas.

Nauji Metai Brazilijoje.

Aušta rytas,
Teka saulė
Nešdama Metus Naujus —
Bet ką žada
Tie naujieji:
Laimę, ar vargus?..

Žmonės laukia
Metą Naują
Lyg svečią brangiausią;
Bet daugiausia
Visi vilas
Rast laimę didžiausią.

Lietuvoje
Nauji Metai
Tai brangiausia šventė
Geria žmonių
Alų, vyną
Ką pračiais kentė.

Mat, Naujieji
Žada laimę
Gerą derių duoti.
Iš nelaimių
Ką kankino
Visus išvaduoti.

Brazilijoje
Nauji Metai —
Tai paprasta diena.
Vienas šventė,
Kitas dirba
Kits šaip trina sienas.

Naują Metą
Lietuvoje
Sniego iki kelių
Seimininkai
Alų, vyną
Geria su sveteliais.

Na Amerikoje
Kariotoje
Šiandien lyja lietus —
Tik karčiosios
Pingos lašą
Tegeriu per pietus.

Nel linksmuo,
Nel dainelių
Čia tu nelėgirsi —
Taip beprotiškai

Čia liūdna —
Rodos tuoj numirsi...

Mat fazendoj
Tai ne mieste:
Reik užmiršti viską —
Kad užmiršti
Ir nurinti
Reik traukt pingos biskj.

Na tai sveikas,
Jonai kūmai
Išlenkim po burną —
Gal užmiršim
Tą liūdnąją
Kaip galva bus durna.

Tiesa kalbi,
Kūmai Petrai,
Lenki į sveikatą
O ir Alfai
Senai laukia
Net suraukęs kaktą...

Štai jau litras
Tuoj bus tuščias
Nors karti gyvatė —
Bet ką veiksim
Mėli broliai
Juk Naujieji Metai.

Štai dar vienas
Raudonosios
Lašas užsilikęs
Traukia Petras
Iš palubės
Suole pasilipęs...

Mat kad bobos
Nesurastų
Reik gerai paslėpti —
O ir sveičiai
Čia atvykus
Nereik parnešt liepti.

Taip sau kūmai
Visa dieną
Šventė Metą Naują
O prikerę
Karčios pingos
Virsta vilkų gauja...

V. Atkočaitis.

Žmogus, kuris paaukojo pusę milijardo dolerių mokslui.

Sąryšy su 100 metų sukaktimi nuo Karnedži gimimo dienos, jo našė, gyvenanti Amerikoje, gavo daugybę sveikinimų ir linkėjimų iš visų pasaulio šalių.

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė ir Ruzveltas asmeniškai pasiuntė jai padėkos laiškus už tai, kad ji tęsia vyro pradėtą darbą.

ŠKOTO AUDEJO SŪNUS.

Andrius Karnedži buvo škotas. Jis gimė Denuferaine 1835 metais lapkričio 25 d. neturtingo audėjo šeimoje. Tėvas 1848 metais emigravo į Ameriką. Tai buvo kaip tik darbininkų kovos laikotarpis, kai darbdaviai stengėsi darbininkus pakeisti audimo mašinomis. Kaip tikras emigrantas jaunas Karnedži išmėgino visus jam prieinamus amatus: buvo žurnalistu, geležinkeliečiu, biržos agentu.

Tarp kitko, Karnedži pirmam gimė „skatkinės spaudos“ idėja, bet jam neteko savo planų įgyvendinti.

PLIENO KARALIUS.

Karnedži įėjo savo milžiniškus turtus vien tik dėka to, kad puikiai iš anksto nujautė proceso eigą. Jis nuolatė, kad vis labiau tobulėjant technikai visi mediniai tiltai turės būti pakeisti plieniniais.

Tada su nedideliu kapitalu jis įkuria bendrovę „Sociston Bridge Works“ ir su visa eile miestų suduro sūrtartis. Jis pirmas įvedė Amerikoje anglų inžinieriaus išradimą — Bessemerovo būdą apdirbti plienui. Šis būdas sukėlė metalurginėje pramonėje tikrą revoliuciją. Viso to pasėkoj pračio šimtmečio pabaigoj Karnedži buvo vadinamas Amerikos „plieno karaliumi“ ir buvo vienas iš turtingiausių pasaulio žmonių.

KARNEDŽI SOCIALINĖ TEORIJA.

Karnedži visą savo amžių domėjosi socialinėmis problemomis ir buvo kapitalo ir darbo suartinimo pranašas. Jo pagrindinė mintis buvo, kad anksčiau ar vėliau kiekvienas darbininkas tampa bendru savininku to fabriko, kuriame jis dirba. Dalyvavi-

mas pelno paskirstime esąs geresniems darbininkams būtinus. Jo pagrindas aiškis buvo, kad turtais yra darbo kokybės pasėka. Todėl Karnedži reikalavo iš savo padėjėjų ypatingo atsidavimo darbui.

Kokio nors stambaus akcionieriaus ar inžinieriaus sūnus, priimtas į fabriką, turėjo pradėti nuo pačių paprasčiausių darbų. Jokių lengvatų dėl kilmės jis nesuteikdavo ir visai nepripažindavo jokios protekcijos.

Savo labdarybės darbe Karnedži vadovavosi savo dviem išsireikimais, kuriuos labai dažnai mėgdavo kiekvieno atsitikimu pakartoti: „Gieda numirti turtingu“ ir „Daugelis milijonierių kalti tuo, kad išlepiną elgotaujančius“.

Šių abiejų aforizmų mintis yra tai, kad reikia padėti visai žmonijai, o ne paskiriems žmonėms, nes labdarybė juos labai greit sugadina.

Todėl Karnedži dešimtis tūkstančių dolerių aukojo universitetams, laboratorijoms, socialiniams institutams ir įvairioms mokslo įstaigoms. Ne mažiau 500 mokyklų yra įkurtų ir išlaikomų vien jo lėšomis.

Garsusis „Karnedži institutas“, tarnaujantis visos žmonijos taikai, turi 125 milijonų dolerių kapitalą. Tarp tautinis „talkos dvaras“ Haagoje taip pat įkurtas Karnedži lėšomis.

KARAN SU KARAIŠ.

Karnedži gyvenimo svarbiausias tikslas buvo visur, kur tik galėjo, pasmerkti karą.

1919 metais rugpjūčio mėn. 11 d. Karnedži mirė, paaukojęs didžiąją savo turto dalį, daugiau 1/2 milijardo dolerių, labdariniams tikslams.

TIK «LIETUVI» SKAITYDAMAS
VISKĄ ŽINOSI.

H. Vingėla.

Būkime jauni

Lengva taip pasakyti, pa manyms ne vienas jaunuolis (ė), perskaitęs šią antraštę, — tik, deja, išlikti jaunu nepa-reina nuo mūsų pačių noro.

Negailastingas laikas, rūpesčiai, neatsižvelgiami mūsų norų, išvagoja raudkūlimis mūsų veidą. Aptomdo jaunystės džiaugsmą ir stumia žmogų aityn prie karsto į gyvenimo vakarą.

Tačiau, ypač šiais laikais mums tenka šon ir ten skaityti apie pajauninimus, tenka skaityti šimtmečių Matuzalių ilko gyvenimo prityrimo receptus kaip išlikti ilgai jaunu ir susilaukti žilos senatvės. Daugelyje atvejų šie gerų žmonių patarimai yra darai juokingi ir visai nerimti. Kitasis sakosi ilko amžiaus sulaukęs tik dėlto, kad kasdien valgė žalius svogūnus, kitas vėl atpenė tvirtina, kad svogūnų vengęs, o valgęs tik vegetariškus patiekalus. Trečias sakosi, kad gėręs daug svaigalų, o vėl kitas sakosi buvęs griežtas abstinentas. Tai toki tie Matuzalinai!

Iš antros pusės chemiškai fabriškai ir laboratorijos gausiai reklamuoja savo išrastus preparatus, atseit visokių gyvybės elektrų, ampules inekcijoms ir kitus medikamentus, kurie sulaukia senatvę.

Visi tai, iš šalies žiūrint, yra labai viliojanti dalykai ir ne vienas ryžtasi jais gražinti sau jaunatvę.

Tad ar jau ištikrųjų nėra kelto

jaunatviai gražinti? Šis klausimas gana opus ir ne taip lengvai išsprendžiamas ir ne elektrų pagelba. Ir čia mums pagalbon ateina gamta. Todėl ieškodami kelių jaunatvėn, aptū-rėkim kas žmoguų sėdina.

Be dvejotinų čia galėsime atsakyti, kad jaunistė mums išplėsiama tik todėl, kad nesiderinama gamtos nuostatams, nusižengiamo gamtai. Valgymas be saiko, dykinėjimas, svaigiai susirūpinimas, stoka reguliariško poilsio, kūno užgaidų tenkinimas be atodairios, lytinė impotancija, visoki iš-krypimai dorovės atžvilgiu, vis tai yra ti reiškiniai, kurie mus artina prie karsto.

Išeitu, kad vengdami šių nenormalumų, mes jau ir turėtume likti jauni, nesensta. Anaipol, nel Žmogaus organizmas irgi dyla, nusinešioja, bet jei jis kerai prižiūrimas, dabojojamas, jo amžius pasvarėsnis ir ilgesnis.

Dabar beveik visi mokslininkai yra vienodos nuomonės, kad jaunystė ir grožį išlaikyti galima tik per gamtą.

Štai keli konkretiški nurodymai:

1. Sparčiai dirbk, o létai valgyk.
2. Neturėk lytinių santykių iki nesubręsi, t. y. neišsivystis vyriškumo ar moteriškumo koreliacijos organai.
3. Venk norkozų ir aštrių prieš-

4. Skirk kas rytą pusvalandį kūno mankštai.

5. Skaityk žymiųjų klasikų kūrinus.

6. Saulė, tyrus oras, vanduo ir ramybė padvigubina tavo amžių.

7. Būk švarus ne tik kūnu, bet ir dvasia.

8. Būk visada linksmas ir drašus.

9. Nesileisk į kraštutinumus, laikykis „aukso vidurio“.

10. Pasitikėk savo jėgomis ir mastyk kokį naudingą darbą dirbsi sulaukęs 100 metų.

Tiesa, šie nurodymai nėra jokia naujiena, bet juose yra sukaupta visa tat, ka ilgas tyrinėjimas ir gyvenimo praktika parodė.

O antra jie nėra jau tiek nenu-galimi ir kiekvienam prieinami. Bereikia tik patvarumo ir valios jau iš mažes juos tiksliai pildyti. Tačiau ir senybesnio amžiaus jaunuoliui taip pat nėra dar vėlu ir dar galima „atsigrębti“ pražandios jaunatvės dalį.

O kas gi jau taip norėtų be laiko pasenti ir netuoti grožio. Ypač moterys. Neveltui yra sakoma, kad graži moteris miršta du syk. O pirmoji mirtis, t. y. netekimas grožio, bene skaudesnė už antrąją, kada senutė atšipusi nuo gyvenimo su šypsena veide pasitinka mirties angelą.

Baigdamas jaunųjų pagūdai norėčiau dar priminti, kad šiais laikais yra įsigalėjusi vadinamoji grožinė chirurgija, t. y. tam tikri specialistai operacijos būdu išlygina veido raukšles,

ištaiso netaisyklingas nosis, smakras ir t. t. Šis reiškinys, be abejo, yra teigiamas ir estetikos atžvilgiu naudingas tuo, kad žmogus gali pataisyti gamtos klaidas.

Tai tik dėl gamtos klaidų, bet paties žmogaus klaidos atitaisomos per gamtą.

Tad būkime jauni ir gražūs ir gyvenkime dariniai su gamta.

LIETUVIU MOTERU DRAUGIJOS
METINIS SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Moterų Draugija Brazilijoje šaukia metinį savo narių susirinkimą D. L. K. Vytauto mokykloje, Vilioje Belloje, pirmąjį sekmadienį po Naujų Metų, t. y. sausio mėn. 5 d. 3 val. po pietų. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti svarbūs Draugijos reikalai, todėl visų narių atsilankymas būtinus.

Pirmišinkė.

TIK «LIETUVY» PASISKELBĖS
TAMSTA TURĖSI IŠ SKELBIMO NAU
DĄ. SKELBIMU KAINOS PRIENA-
MIAUSIOS.

Biržų evangelikų reformatų bažnyčia.

Filipinų salų nepriklausomybė

(Specialiai «Lietuviui»)

12 milijonų gyventojų turinčios Filipinų salos ir sudarančios 114.000 kv. mylių plotą po 37 metų priklausymo Šiaurės Amerikos Jungtin. Valstybėms, užgims nepriklausomam gyvenimui. Ši m. lapkričio mėn. įvyko rinkimai ir naujos respublikos prezidentu išrinktas Manuel Quezon. Tuo būdu, Filipiniečių svajonė — išsikvoti nepriklausomybę baigta įsikūnyti. Po dešimties metų Filipinų salos pataps visiškai nepriklausoma valstybe.

Filipinų salas atrado 1521 metais Fernandas Magelanas, tuo metu vykdydamas savo istorišką kelionę aplink pasaulį. 1565 m. jos buvo Ispanijos užkariautos galutinai, nes anksčiau tik atskiri ispanų avansuristai jas lankė ir vienas jų, Villalobos, Ispanijos karaliaus garbei vieną salą pavadino Filipina, laikui bėgant šitas vardas prigijo ir visoms kitoms saloms.

Filipinų salų grupę sudaro 462 salos, didesnės kaip 1 kv. mylia. Luzon yra pati didžiausia, ir ant jos stovi Manila, Filipinų salų sostinė. Visos kitos salos neturi nė 1 kv. mylios didžio. Iš visos grupės salų tik 2.441 turi pavadinimus, 4.642 salų neturi jokių pavadinimų.

Filipinų salose gyvena 43 etniškos grupės, iš kurių svarbiausia yra Filipiniečiai, sudarą 8 skirtingas tautas: visayanus (4.000.000), tagalus (1.800.000), ilokus (1.000.000), bikolus (700.000), pangasinus (350.000), pamanganus (400.000) ir ibanjanus (156.000). Visi jie yra krikščionys, kitos grupės yra stabindžių tikėjimo.

Filipinų salas Ispanijos karalius valdė per savo vietininką — gubernatorių. Jo valdininkai atvykę čia pralobti, labai spaudė gyventojus; nežinint j tai, Filipinų salos išbuvo Ispanijos valdžioje iki 1896 metų, kada įvyko pirmas sukilimas. Tuoj po to įvyko kitas, bet abu buvo numalšinti Amerikiečiai visais būdais rėmė sukilėlius. Tuo metu Š. Amerika kariavo su Ispanija dėl Kubos ir jos eskadra Manilos įlankoj sumušė ispanus ir paėmė priešą Manilą. Paryžiaus taikos sutartimi Filipinų salas perėjo Š. Amerikos valdžion. Tačiau šviesūs ispanus iš salų, amerikiečiai turėjo kariantį dar du metus su pačiais gyventojais ligi juos nuramino. 1901 m. amerikiečiai pradėjo savais metodais valdyti salas, pasisūdamį 1000 mokytojų į pradžios mokyklas, kurie padarė didelių darbų. 1908 m. Manilof buvo įsteigtas universitetas, kuriam profesoriavo vienas lietuvis (prof. Sivickis).

Pačio amerikiečių valdymo pradžioje vienas kunigas, atsiskyrė nuo katalikų tikėjimo ir sudarė naują tikintieji praminė „anglipayana“ pagerbdami savo įkūrėją, kuris vadinosi Aglipay. Šita sekta labai greit paplito po salas ir dabartiniu metu po katalikų užima antrą vietą. 1918 m. surašymu Filipinų salose rasta 2771 katalikų bažnyčia, 540 anglipayanų ir 486 — protestantų. Taip pat yra nemaža ir pagonių.

Filipiniečiai labai daug gamina cukraus, kurį visą išveža į Šiaurės Ameriką. Taip pat ir visi kiti jų gaminiai randa tenai užtikrintą rinką. Bet šita rinka Filipinų saloms užsidarys ir bus neprieinama kaip tik jos pavirs nepriklausoma valstybe. Užtat, labai daug filipiniečių nenori skirtis su Šiaurės Amerikos globa, juo labiau, kad Filipinai guli labai arti nuo Japonijos ir daugelis mano, kad Filipinams atsikyrus nuo Š. Amerikos juos pavergs Japonija. Amerika gana lengva širdim suteikė Filipinų saloms nepriklausomybę, nes gerai žino, kad kilus karui su Japonija, ji jų vis tiek negalės apžinti. Netolima ateitis parodys naujos valstybės galumą. O tuo tarpu naujai respublikai palinkėjime geriausias kloties.

Stebėtojas.

AFORIZMAI.

— Didysis mongolų vadas Tenudžinas laimėjęs vieną mūšį su taidžutais. Įsakė miške pastatyti 70 katlių ir juose sudeginoti sugautus gyvius priešus.

— Troškimo, rodytis aukščiau kitų, turi daugiausia tie, kurie turi pagrinde bijotis būti žemiau kitų.

— Tikri moks lininkai yra panašūs į javų varpas. Kol varpa tuščia, ji linksmai auka ir išdidžiai keičia galvą ankštyv, bet kai ji išbrinksta, prisiplūdo grūdais ir pribrešta, ji nusizemina ir kukliai nuleidžia galvą.

— Moterų širdys kartais būna tokios kietos, kad jose vardus būrai tik deimantais teįstengia išgravinuoti.

— Kas gyvena pikta sėdamas, tas miršta nuodų gerdamas.

— Kas daug metų gyvena ir nė vienos dienos artimui neskiria, tam

mirti nebereiks, jis jau miręs.

— Siela — kaip vanduo: jame atsima dangus, tik kai jis ramiausio stovyje.

Suprasti savo pranašumas prieš kitus — malonu; bet padėti kam nors pasikelti lygiai su mumis — dar maloniau.

— Kada geiduliai sosto sėdi, protas stovi už ouų.

— Tik geidulių vergai negali nieko geresnio sukurti, nes kas tarnauja geiduliams, tas neklauso proto.

— Protas ir geiduliai t i du nesu taikomi priešai.

— Žmogaus siela daugiapusė. Kiekvienas žmogus turi kokią nors gerą pusę; reikia tik uokėti prie jos tos pusės priešai.

VAIKU EGLUTĖ D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOJ.

D. L. K. Vytauto mokykla Lietuvos Moterų Draugijos Brazilijoje padaroma ruošia vaikams kalėdinę oglutę pirmą sekmadienį po kalėdų, t. y. gruodžio mėn. 29 d. Pradžią lygiai 2 po pietų.

Mokyklos vedėja.

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais «Lietuvius» tikisi, kad ir Tamsta neatsiliksi nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laišku: (valor declarado) «Lietuvius» caixa postal 1764, São Paulo.

Jaunime, Naujienai!

Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyrius rengia linksmus Š O K I U

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje. rua Bandeirantes, 92 š. m. gruodžio 29 d. (sekmadienį) ir sausio 1 d. nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasiinksinti!

GRIEŽIA «LITHUANIJOS» DŽAZ — BANDAS.

BAR -

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausioms rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalauki orkestras ir kt.

Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties.

Pasiinksinimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVIS!

O kiekvieno lietuviu — išivio pareiga skaityti didžiausį, įdomiausį ir pigiausį visoje Pietų Amerikoje savaitraštį «LIETUVIS».

Pranešimas.

Ateinantį penktadienį, sausio mėn. 3 dieną 8 val. vakaro Lietuvių Namuose šaukiamas Sporto S-gos «Lithuania» Bom Retiro skyriaus narių VISUOTINAS SUSIRINKIMAS. Bus renkama nauja valdyba. Nariai visi privalo būti dalyvauti.

Valdyba.

PARDUODAMAS

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Geroj vietoj, Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo. Didelė lietuvių klientūra.

Kreiptis pas

POVILĄ RAMANAUSKĄ

Šventadieniai.

Pasirodo, kad nėra tokios dienos, kuri nebūtų švenčiama, kaip sekmadienis. Sekmadienį švenčia krikščionys pirmadienį — aibanai, antradienį — perai, trečiadienį — airiai, ketvirtadienį — agiptiečiai, penktadienį — mohometonai, ir šeštadienį — žydai.

Brangus skaitytojai.

Per ištisus metus „LIETUVIS“ lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, eilėraščių.

„LIETUVIS“ buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. „LIETUVIS“ neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, lo neapvils! Taigi, meko nelaukdams siųsk „Lietuvio“ prenumeratą 1936 metams.

Ateinančiais metais „Lietuvis“ bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. „Lietuvj“ skaitys visi!

„Lietuvio“ prenumera ta papiginta!

1936 metams „Lietuvis“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milreisu (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsąyti „Lietuvj“ savo giminiams bei draugams į Lietuvą, Argentiną, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:

Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga. Įsteigta 1890 metais. Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti.

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Menkaičio krautuvėje S. Annoje,
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli noje,
- 7) Kirilausko krautuvėje, Vila Anastacioje, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUSI!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A
(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOSIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoroje Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5

Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą	
Astrida	28. 11. 35.
Eclantier	12. 12. 35.
Macedonier	29. 12. 35.

Kėlinos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA Įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

Darbininkų streikai Lenkijoje.

Lenkijos ūkiškoji padėtis žymiai pasunkėjo. Pablogėjo ir darbininkų padėtis. Įvairiose vietose darbininkai kečia streikus ir reikalauja padidinti atlyginimą. Šiuo metu Lenkijoje yra gana daug bedarbių. Bedarbių skaičius padidėjo užėjus žiemai.

Sovietų Rusijos — Japonijos santykiai.

Pastaruoju laiku vėl prasidėjo smulkūs kivičiai tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos. Japonijos vyriausybė protestuoja prieš anti-japonišką propagandą Sovietų Rusijoje.

Italai vis dar aukoja auksą.

Italijoje visur iškabinėti atsisaukimai j tautą, kur raginami piliečiai aukoti auksą valstybės reikalams. Suraukota labai daug auksa. Dauguma italų atiduoda auksinius žiedus, apirnes ir kitokius brangius daiktus. Visos suaukotos brangenybės ir auksas išleidžiami karo reikalams.

Kinijos studentai protestuoja prieš Šiaurės Kinijos nepriklausomybę

Pekino mieste studentai suruošė dideles demonstracijas, kuriuose griežtai protestuoja prieš Šiaurės Kinijos nepriklausomybę ir atsiskyrimą nuo centro valdžios. Taip pat studentai protestuoja prieš Japonijos kišimąsi į Kinijos vidaus reikalus. Kaip žinome, Šiaurės Kinijos nepriklausomybę, visais galimais būdais palaiko Japonija.

Čemberlenas netiki j taiką.

Buvęs Anglijos užsienio reikalų ministras Čemberlenas, šiomis dienomis pasakė reikšmingą kalbą apie Europos politinę padėtį. Savo kalboje Čemberlenas pažymėjo, kad jis netiki j taiką Europoje. Čemberlenas taip pat skeptiškai žiūri ir į Europos diplomatų dedamas pastangas sutaukinti Italiją su Abisinija.

NESUTIKIMAI KOMUNISTU PARTIJOJ.

Užsienio spaudoje pasirodė žinių apie naujus neaktikumus komunistų partijos vadų tarpe. Daugelis žymių Maskvos komunistų vadų nesutinka su vedama politika Sovietų Rusijoje. Daug Stalino politikos prieš pašalinant iš partijos. Nekurie laikraščiai pažymi kad šlandien komunizmas jau baigias atgyventi savo dienas.

Gydytojas Dr. F. Romeiro

RUA LIBERO BADARÓ Nr. 41, 2 andar.

Inkstu, vidurių, veneros ir moterų ligų specialistas su ilgamete praktika Brazilijoje ir užsieniuose. Gerai įrengtas kabinetas. Dr. F. Romeiro pasiūlė pasitarimą Brazilijos lietuvių kolonijai. Lietuviams daro nepaprastai didelę nuolaidą už apžiūrėjimą ir gydymą. Neturintiems lietuviams veltui. Norint pasinaudoti apžiūrėjimu ir gydymu veltui, reikalinga gauti raštinį pas Liet. S-gos Brazilijoje reikalų vedėją, rua Bandeirantes, 92.

MEKSIKOS VALSTIEČIAI IR DARBININKAI UŽ PREZIDENTĄ CARDENAS.

Meksikoje įvyko didelės darbininkų ir valstiečių demonstracijos, kuriose dalyvavo apie 80.000 žmonių. Valstiečiai ir darbininkai viešai pareiškė ištikimybę dabartiniam Respublikos prezidentui Cardenas ir reikalavo, kad būtų ištremtas opozicijos vadas generalas Calles, buvęs prezidentas.

ABISINIJOS ATSIŠAUKIMAS Į ANGLU TAUTĄ.

Per Kalėdas Abisinijos Pasiūntinybė Anglijoje, paskelbė savo vyriausybės atsisaukimą į anglų tautą, kuriame prašo užtarimo prieš italų barbariškumą. Atsisaukime tarp kitko sakoma, kad Abisinija „šaukiasi į Dievą, j viso pasaulio civilizuosius tautas, kad jos tartu savo žodį prieš italų barbarizmą Abisinijoje. Esą, kada visas pasaulis švenčia Kalėdų šventes, abisiniečių tauta žiauriai žudoma ir persekiojama italų, kurie su nieku nesiskaitydami veržiasi į Abisinijos žemę, stengdamasi ją užgrobti ir pavergti abisiniečius.

BAISI TRAUKINIŲ KATASTROFA VOKIETIJOJ.

Pranešama iš Vokietijos, kad netoli nuo Grsssheringen stoties, ant Saale tilto, susidūrė ekspresas su kitu traukiniu. Katastrofa buvo baisi. Vienas vagonas įkrito į upę. Keliolika vagonų sudaužyta. Per įvyksią nelaimę žuvo 33 keleiviai ir kelios dešimtys sunkiai sužeisti.

— Iš Kinijos pranešama, kad nežinomi piktadariai nužudė Kinijos susisiekimo ministrą. Spėjama, kad ministras nužudytas politiniais sumetimais. Policija kaltininkų ieško.

— Iš Paryžiaus pranešama, kad Italijos vyriausybė atsisakiusi oficialiai atsakyti į anglų — prancūzų pasiūlymą dėl taikos su Abisinija.

— Iš Romos pranešama, kad italai vėl ruošias abisiniečių puolimui. Puolimui busianti panaudota aviacija.

— Paskutinėmis dienomis Portugalijoje slautė baisios audros su vėselais. Padaryta labai daug nuostolių.

— Kuboje per vieną politinį mitingą įvyko smarkūs susirėmimai, per kuriuos buvo pavartoti ginklai. Du asmenys užmušti ir keletas sužeisti.

Pranešimai

Į Lietuvos Konsulatą nuolat krepšini piliečiai prašydami įvairios pagėbos, liudyjimų, pasazų, etc., bet labai retai kada turi asmens įrodymo dokumentus, ypač pasus. Tais retais atsitikimais kada juos turi, jų galiojimo terminas esti pasibaigęs prieš kelius metus. Pamatę pasus, — nesirūpina išgauti naujus. Ir tik tada susirūpina sutvarkyti savo dokumentus, kada ištinka koks svarbus ir skubus reikalas, bet paprastai tada jau esti vėlu tą pačią dieną išgauti naują pasą ar sutvarkyti senąjį.

Atsižvelgiant j tai ir j pačių piliečių patogumą, Konsulatas prašo visus iš kalno sutvarkyti savo dokumentus ir ateinant j Konsulatą pašalpos, pasazą ar kitu koku reikalu visados turėti su savim užsienio pasą.

Liet. Konsulatas S. Paulo.

Šiuo pranešama «Vilties» S-gos B. Retiro skyriaus nariams, 1936 m. sausio mėn. 2 d. (ketvirtadienį) 8 val. vak. Liet. Namuose, rua Bandeirantes, 92 įvyksta šio skyriaus metinis narių susirinkimas.

Susirinkime bus svarstomi labai svarbūs reikalai, todėl narių dalyvavimas būtinas.

Taip pat kviečiami ir prijaučiantieji.

Sk. Valdyba.

LIETUVIŲ S-GOS BRAZILIJOJ NARIŲ ŽINIAI.

Šiuo pranešame, kad sausio mėn. 4 d. dieną, 3 val. p. įvyksta visuotinis metinis s-gos narių susirinkimas. Iki to laiko visos organizacijos, mokyklų tėvų komitetai prašomi išrinkti naujus atstovus. Taip pat visų j S-gą įeinančių organizacijų atstovai ir mokyklų vedėjai prašomi paruošti metines savo organizacijų ir mokyklų veikimo apykaitas.

Nuo ateinančių metų pradžios S-gos narių atstovais bus skaitomi tik asmenys atstovaujant j S-gą įeinančias organizacijas organizacijų skyrius, mokyklas ir Tėvų komitetus. Mokyklas S-goje atstovauja mokyklų vedėjai. Tėvų Komiteto atstovais galės būti asmenys kurie leidžia savo ar globojamus vaikus j mokyklą. Tėvų Komiteto atstovams prie mandato dar reikalingas ir mokyklų vedėjo pažymėjimas, kad atstovas atitinka minėtas sąlygas.

Lietuvių S-gos Brazilijoje Valdyba.

Dėmėsio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagydau užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bilė kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Rua Quatorze, Nr. 9.

Bonde nuo Largo da Sô N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

Pranešame visiems gerb. mūsų skaitytojams, kurie yra atsilike už prenumeratą, kad nuo sausio 15 dienos laikraščio siuntinėjimą sustabdysime, jei nebūs su Administracija atsiskaityta arba susitarta žodžiu bei raštu dėl tolimesnio laikraščio siuntinėjimo. Taigi, prašome visus Gerb. Skaitytojus pasiskubinti atsilyginti už prenumeratą.

«Lietuvio» Administracija.

BRAZILIJOJ NAUJIENOS.

KALĖDOS BETURČIAMS VAIKAMS.

Dideles Brazilijos miestuose buvo Kalėdų eglutės beturčiams vaikams. Beturčiams vaikams buvo dalinamos dovanos, daromi pasilinksmimai, užkandžiai ir kt.

NUMATOMOS PERMAINOS AUKŠTESNIOJE BRAZILIJOJ KARO VADOVYBĖJE.

Vietos laikraščiai rašo, kad artimiausiu laiku numatomos permainos aukštesnioje Brazilijos karo vadovybėje. Mažesnių pasikeitimu karo vadovybėje įvyko sąryšys su ruoštu komunistų sukilimui.

KOVA SU TIFO EPIDEMIJA.

Rio de Janeiro estade pradėjo siausti tifo epidemija. Kovai su šia liga paskirta apie 300.000 milreisų. Yra gana daug susirgimų.

Ivairios žinios.

DR. P. MAČIULIS PASKIRTAS REFERENTU.

Iš patikimų šaltinių sužinojome, kad buvęs Lietuvos Konsulas São Paulo Dr. Petras Mačiulis paskirtas referentu užsienio lietuvių reikalams Užsienio Reikalų Ministerijoje. Ankščiau tas pareigas ėjo Dr. Jatulis.

LIETUVOS KONSULAS PAS S. PAULO GUBERNATORIŲ.

Gruodžio 23 d. S. Paulo Gubernatorius p. Armando Salles de Oliveira, specialioje audencijoje priėmė Lietuvos Konsulą p. P. Gaučį. P. Konsulas su p. Gubernatorium turėjo ilgoką pasikalbėjimą.

DUODA SKLYPĄ PENKTAJAJ LIETUVIŲ MOKYKLAI.

Parque das Nações rajono žemių savininkas sutiko duoti nemažą žemės sklypą penktajai lietuvių pradžios mokyklai. Sklypo apžiūrėti j vietą buvo nusiųkęs Lietuvos Konsulas p. Gaučys, Liet. S-gos Brazilijoje turto globėjas St. Vancevičius ir sekr. J. Čiuvinskas. Gruodžio 27 d. įvyksta galutinis šiuo reikalu susitarimas su sklypo savininku.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišškai:

J. Angulini, A. Apiniui, A. Baubiniui, M. Bambalaitei, T. Davolytei, P. Kareivui, S. Klimafskienei, P. Plikau skui, B. Skujai.

PASTABA: Laiškų emėjai neturintieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

LIETUVIS

— GYVENIMO VEIDRODIS.